

Gårdagens, dagens och morgondagens hjältar

I läsningens inspirationsarbete ska vi sträva till att vara uppmärksamma medläsare. Vi behöver veta hur texten blir mottagen för att därefter kunna föra bekräftande samtal, att vara lyhörda utan att vara påflugna. Vi behöver lyssna med två öron för att optimera vår närvaro och utveckla vår samtalskonst.

Nyckelord: bibliotek, läsning, upplevelser

Hangö stadsbibliotek har en lång och prisbelönt historia av gott samarbete med daghem och skolor. Grupperna har möjlighet att besöka bibliotekets Upplevelserum för litterära program en gång varje månad. Det blir hela nio gånger per läsår. Verksamheten är både på svenska och finska.

Idén till detta läsårs tema kom efter ett samtal med en lärare, som var orolig för elevernas bristande framtidstro. Jag beslöt mig för att fokusera på hjältar. Det är aldrig förutbestämt vem som blir en hjälte. Varje dag är ny och redan i morgon kan vem som helst av oss befinna sig i en valsituation där vi behöver agera eller låta bli. Vanliga människor uträttar storbragder. I år blir det inspirerande berättelser; hopp och optimism skall skapas med många olika metoder systematiskt och målinriktat under hela läsåret.

Barn och ungdomar behöver bli bekräftade som de är just nu och som de vill och kan bli. Det behöver skapas ett

utrymme, både fysiskt och inombords, där det känns tryggt och bra att pröva sina värderingar, attityder och reflektioner. Det kan vi göra genom att i en stimulerande miljö presentera och diskutera böcker och berättelser på ett sådant sätt att de blir personligen betydelsefulla för varje elev. Vi vuxna behöver lägga oss själva i blöt, vara närvarande och tjäna som lyhörda bollplank. Vi behöver förbättra vår samtalskonst. Ett samtal kan leda vart som helst och eleverna behöver känna sig stärkta, bekräftade och fyllda av möjligheter efter samtalet. Det finns alltid öppningar för att växa, förundras och förändras. Varje diskussion är samtidigt alltid ett värdegrundsarbete.

Planeringen av ett nytt tema inleds alltid med den fysiska inredningen i Upplevelserummet. En vägg i rummet är nu ett galleri med bilder på hjältar som ännu är verksamma och sådana som redan har lämnat jordelivet. Varje besök kommer att innehålla en faktadel som

Agneta Möller-Salmela, specialbiblioteksfunktionär, läsinspiratör. Hangö stadsbibliotek.

berättar dessa hjältars levnadshistoria. Många livsöden handlar om dem som har vänt dåliga förutsättningar till något framgångsrikt. Vissa berättelser handlar om ungdomar med svårigheter som har hittat sin specialbegåvning.

Rummets paradvägg har estetiskt vackra och mystiska bilder. Av bilderna görs muntlig ordkonst med fokus på bilden, eleven och möjliga hjältedåd samtidigt. Vad behöver göras i världen? Vilka egenskaper behövs? Ovanför bilderna under taket hänger guldnycklar och bilder av hemlighetsfulla dörrar. Den tredje väggens bilder består av svårtolkade symboler och fragmentariska detaljer. Allt detta ger en utgångspunkt för poesiverkstäder.

För övrigt finns det massor av känslo- och konkretiseringsflaskor i rummet. Den mest betydelsefulla flaskan detta år är Underverksflaskan. Inne i flaskan finns ett glasäpple; det är helt oförståeligt hur äpplet har kunnat placeras i flaskan. Det är ett konkret underverk! Livsdrömmens flas-

ka kommer också att användas detta läsår. Tidsmaskinen, som egentligen är en gammaldags garnvinda, kommer att snurra bakåt och framåt för att tydliggöra hjältarnas levnadstid. Vi räknar naturligtvis hur gamla hjältarna är just nu eller hur länge sedan de levde. Vi kommer att fundera på vilka egenskaper de kan ha behövt och vilka svårigheter de möjligen har mött och hur de kan ha känt sig i olika situationer.

Grupperna är 3–5 åringar, förskolor, lågstudier och högstudier. De kommer att få ta del av programmet på olika sätt. De allra minsta hör naturligtvis de gamla klassiska sagorna med småbarnshjältar. För övriga blir det hjältefakta, högläsning, muntligt berättande, fabulerande ordkonst, poesiverkstäder och många samtal i en vacker miljö. Helt underbart!

Agneta Möller-Salmela
Läsinspiratör